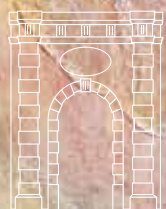

Jaarverslag 2019
Museum Sjoel Elburg

Museum
Sjoel Elburg

Jaarverslag 2019 Museum Sjoel Elburg

Bestuursverslag Stichting Museum Sjoel Elburg (SMSE)

De Stichting Synagoge Elburg is opgericht op 26 oktober 2005. In 2016 is de naam van de stichting gewijzigd in Stichting Museum Sjoel Elburg.

Voorwoord voorzitter

Na een periode van grote inspanning is het verleidelijk om een poosje uit te blazen. Maar in Museum Sjoel Elburg was er in 2019 nauwelijks sprake van een 'pas op de plaats'. Enerzijds moesten er nog een paar losse eindjes van de verbouwing worden afgehecht (bijvoorbeeld het 'mediescherm' en de vrouwengalerij). Anderzijds werd met name in de tentoonstellingscommissie de blik alweer op de toekomst gericht vanwege de herdenking van 75 jaar vrijheid. Met het oog op 2020 werd een groot aantal projecten voorbereid die allemaal in het teken stonden van 75 jaar vrijheid.

Het deels vernieuwde bestuur stond voor de opgave om de hoge standaard die in de afgelopen jaren met betrekking tot het museum is neergezet, te behouden en zo mogelijk uit te bouwen. We hebben dat niet kunnen doen zonder de enorme inzet van alle vrijwilligers. Samen met hen mochten we ook dit jaar weer inhoud geven aan het motto van ons museum: *'Zien leidt tot gedenken, gedenken tot doen.'*

Doel Stichting Museum Sjoel Elburg

- het bijeenbrengen en besteden van gelden ten behoeve van het onderhoud en verantwoord museaal gebruik van de voormalige synagoge aan de Jufferenstraat 5/Graaf Hendriksteeg 2 en de panden Graaf Hendriksteeg 4 en Zuiderwalstraat 11 te Elburg;
- het documenteren en visualiseren van de historie van de joodse gemeenschap in de mediene, in het bijzonder te Elburg;
- het in stand houden, onderhouden en beheren van de voormalige synagoge te Elburg als rijksmonument;
- het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- het inrichten en in stand houden van een permanente expositie in de voormalige synagoge te Elburg;
- het werven van begunstigers, het op alle andere manieren bijeenbrengen van gelden, het stimuleren van de belangstelling voor de als joods museum ingerichte voormalige synagoge;
- het in eigendom of erfpacht verwerven van de voormalige synagoge te Elburg.

Samenstelling bestuur januari 2019

Voorzitter:	J. Swager
Plv. voorzitter:	mevrouw F. Hengeveld
Secretaris:	W. Schenk
Plv. secretaris:	J. Kooman
Penningmeester:	B. van Eerde
Plv. penningmeester	W. Rutten
Lid:	C.J. van den Boogert
Lid:	T.G.T. Breen
Lid:	M. Clement
Lid:	mevrouw M. Verheij-van Beijnum
Adviseurs bestuur:	mevrouw F. Jeletich-Visser en rabbijn E. van Voolen

Wijzigingen samenstelling bestuur

Aan het begin van het verslagjaar waren mevrouw F. Hengeveld, mevrouw M. Verheij en M. Clement nieuw in het bestuur. W. Schenk nam vanaf dat moment het secretariaat over van T. Bergstra.

Mevrouw Hengeveld werd lid van de tentoonstellingscommissie en vertegenwoordigde deze commissie in het bestuur. Ze werd benoemd tot plaatsvervangend voorzitter. Mevrouw Verheij kreeg het pakket communicatie/pr van het museum en het aandachtsgebied van dhr. Clement werd in het bijzonder de techniek (apparatuur, gebouwen, technische ontwikkelingen).

Op 18 mei, tijdens de openingsbijeenkomst van de vrouwengalerij, werd afscheid genomen van mevrouw Bep de Waard-Ruijs en de heren Tom Bergstra en Klaas van der Linde. Op de website staan meer details van deze afscheidsceremonie. Mevrouw De Waard en de heer Bergstra blijven zich in de tentoonstellingscommissie voor het museum inzetten.

Bankrek.nr:	NL 48 RABO 0115 5 142 60
BTW nr:	NL 8153.30.741.BO1
KvK:	08140269
Adres:	Museum Sjoel Elburg Graaf Hendriksteeg 2 8081 CH Elburg
T.	0525 685 564
E.	info@sjoelburg.nl
W.	www.sjoelburg.nl

De Stichting Museum Sjoel Elburg is een culturele ANBI

Taakverdeling bestuur

De verschillende taken in het bestuur waren als volgt verdeeld:

M. J. Swager	- voorzitter van de vergaderingen van het bestuur van Stichting Museum Sjoel;
vertegenwoordiger van Stichting Museum Sjoel Elburg in de breedste zin des woords
W. Schenk	- verantwoordelijk voor en verzorgen secretariaat namens SMSE in samenwerking met de tweede secretaris;
- opstellen van het jaarverslag secretariaat;
- actualiseren organogram in samenwerking met de tweede secretaris;
- coördineren werkgroep communicatie/pr;
- vertegenwoordiger namens SMSE in de werkgroep pr van de Stichting Museumstad Elburg;

- J. Kooman
 - afgevaardigde naar SyNeOn
 - verslaglegging vergaderingen dagelijks en algemeen bestuur in samenwerking met de eerste secretaris;
 - ondersteuning eerste secretaris;
- B. van Eerde
 - afgevaardigde naar Stichting Museumstad Elburg
 - verzorgen financiële administratie SMSE;
 - maken begroting en financieel jaarverslag SMSE;
 - contactpersoon voor leveranciers van kassa, telefoon, automaat, museumkaart, beveiliging, beamers
- W. Rutten
 - ondersteuning eerste penningmeester;
 - beheren kassasysteem, (mede) verzorgen van subsidieaanvragen;
 - lid werkgroep museumwinkel;
 - lid van de werkgroep beheer en onderhoud
- C.J. v.d. Boogert
 - contactpersoon SMSE-SVMSE
- T.G.T. Breen
 - lid van de werkgroep educatie
- Mevrouw F. Hengeveld
 - behartigen interne aangelegenheden, plaatsvervangend voorzitter;
 - lid van de tentoonstellingscommissie
- Mevrouw M. Verheij
 - lid werkgroep communicatie/pr, uitvoeren pr-werkzaamheden, onderhouden contacten media
- M. Clement
 - lid van de werkgroepen communicatie/pr, beheer en onderhoud en adviseur technische zaken
- Mevrouw F. Jeletich-Visser
 - adviseur bestuurlijke aangelegenheden;
 - adviseur werkgroep museale aangelegenheden;
 - adviseur werkgroep wisseltentoonstellingen
- E. van Voolen
 - adviseur werkgroep museale aangelegenheden, adviseur werkgroep wisseltentoonstellingen

Voor allen geldt: behartigt samen met de anderen de museale aangelegenheden.

Bestuursvergaderingen

Het Algemeen Bestuur van de Stichting Museum Sjoel Elburg vergaderde in 2019 negen keer in een reguliere vergadering, te weten op 15 januari, 12 maart, 9 april, 14 mei, 11 juni, 10 september, 8 oktober, 12 november en ten slotte op 10 december.

De vergadering van februari werd geheel gewijd aan een brainstormsessie voor het maken van het beleidsplan 2019-2023.

De agenda

De agenda van de vergaderingen is gedurende het verslagjaar grotendeels bepaald door:

- de opening van nieuwe exposities en de voorbereiding op de tentoonstellingen 2020 en de documentaire 'Onderduik'.
- het beleids- en werkplan 2019-2023.
- het onderhoud van het pand Graaf Hendriksteeg 2 en de financiering daarvan.
- het onderzoek naar de mogelijkheden van een warmtenetproject in samenwerking met het Orgelmuseum, de hervormde gemeente, en restaurant De Haas. Namens de Sjoel namen de heren Clement en Spaan deel aan het overleg.
- de ontwikkelingen in de St. Museumstad Elburg.

Samenwerking

Er is in 2019 samengewerkt met de provincie Gelderland en met de gemeente Elburg. Verder met het Joods Historisch Museum te Amsterdam en met meerdere synagogale instellingen van SyNeoN (Synagogale instellingen Noord- en Oost-Nederland) en met de Stichting Museumstad Elburg. Met een aantal musea uit de stad Elburg werd samengewerkt bij het organiseren van een kinderpuzzeltocht langs meerdere musea.

Stichting Museumstad Elburg

Stichting Museumstad Elburg is een overlegorgaan voor de museale instellingen van de gemeente Elburg: Museum Elburg, Museum Sjoel Elburg, Museumsmederij De Hoefhamer, Nationaal Orgelmuseum, Botterwerf De Hellige, Artilleriemuseum 't Harde, Kruidentuin De Groene Kruidhof en de voormalige Visafslag (beide werkgroepen van de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop). J. Kooman voerde vanuit het bestuur van de Sjoel de vergaderingen bij.

Gedurende het verslagjaar werd een beroep gedaan op het bestuur van de Sjoel om een vertegenwoordiger te benoemen in de werkgroep communicatie/pr. W. Schenk werd afgevaardigd. In de bijeenkomsten van deze werkgroep stond de vraag centraal op welke wijze een samenwerking tussen de verscheidene musea tot stand gebracht kon worden om een subsidie van € 20.000,- van de gemeente Elburg te kunnen incasseren. Er is een gesprek gevoerd met bureau Hanze over de vraag hoe de verscheidene musea meer op de kaart van de toeristische sector gezet kunnen worden en als vervolg daarop werd in december besloten dat een website ontwikkeld zal worden waarmee de toeristische sector en de (horeca)ondernemers van de gemeente Elburg gepromoot gaan worden.

In het reguliere proces werd de aangevraagde subsidie van € 20.000,- toegekend uit een budget van € 30.000,- bestemd voor professionele ondersteuning van de museale instellingen van Elburg.

SyNeON

SyNeON is een samenwerkingsverband in Noord- en Oost-Nederland van organisaties die zich bezighouden met activiteiten op joods religieus en cultureel gebied. Van het verband maken deel uit: synagogale instellingen in Groningen, Winsum, Zuidlaren, Bourtange, Dalfsen, Ommen, Aalten, Enschede, Westerbork, Borculo, Winterswijk, Dieren, Zwolle en Elburg. In 2019 werd de St. Joods Erfgoed Harderwijk aan het gezelschap toegevoegd. Museum Sjoel Elburg wordt vertegenwoordigd door de voorzitter en secretaris van de Stichting Museum Sjoel Elburg en door de secretaris van de Stichting Vrienden Museum Sjoel Elburg. SyNeoN kwam in 2019 éénmaal bijeen en wel in de voormalige synagoge van Lochem.

Persoonlijke zaken

In 2018 nam mevrouw Lydie van Dijk afscheid van het bestuur in verband met ziekte. In januari 2019 kwam toch nog onverwachts het bericht van haar overlijden. De afscheidsbijeenkomst werd door meerdere bestuursleden bijgewoond. In juni ontving het bestuur het bericht van overlijden van de partner van Lydie, de heer Henk Egberts.

Op 7 mei 2019 overleed Liesbeth, de vrouw van Huib Kuiper, bestuurslid van de St. Vrienden van Museum Sjoel Elburg.

Op 15 maart overleed de voormalige joodse onderduikster Leni Duyzend (1928-2019). De website vermeldt: *In mei 1943 was ze ondergedoken, eerst in Kamperveen, daarna in Oosterwolde. Ze ontsnapt op 6 juli 1944 aan een razzia en verstoppt zich in een roggeveld. Fietsenmaker Hendrik Heerdink brengt haar daar eten. Inmiddels is de Ondergrondse op de hoogte gebracht en Hennie van Leeuwen brengt haar na enkele dagen met de waterrijauto naar het Verscholen Dorp in de bossen bij Vierhouten. In oktober 1944 wordt Leni naar Elburg gebracht. Eerst krijgt ze onderdak bij de familie Van der Heide en daarna wordt ze door de Elburgse verzetsleider Jacob Deetman naar de familie Van Leijen-Land gebracht. Zij wonen aan de Beekstraat, nummer 19. Daar overleeft zij de oorlog en maakt de bevrijding van Elburg mee. Ook de zesjarige joodse jongen Herman Löwenberg krijgt de laatste oorlogsmaanden onderdak bij de familie Van Leijen. Op voordracht van Leni en Herman ontvangt het echtpaar Van Leijen-Land in april 1995 postuum de Yad Vashem-onderscheiding. De plechtigheid vindt plaats in de voormalige synagoge van Elburg, het huidige Museum Sjoel Elburg. Deze penning wordt momenteel tentoongesteld in het museum. Haar verhaal bleef doorverteld worden middels een DVD die te koop is in de museumwinkel van het museum.*

Schenkeningen

Museum Sjoel Elburg heeft in het verslagjaar de volgende museale schenkingen ontvangen:

- Twee borden (sederschalen), gemaakt door de keramiste Gerda Roodenburg-Slagter, van de dames M. Bakker en A. Komman uit Purmerend. De borden zijn permanent tentoongesteld op de oostmuur van de tentoonstellingsruimte. De dames Bakker en Komman hebben de zware borden zelf naar Elburg gebracht en in een informele setting overhandigd aan het bestuur. Op onze bevestiging dat de Sjoel de borden graag wilde hebben, schreef mevrouw Bakker: *'Uw reactie maakt me blij. Sjoel Elburg lijkt me een waardige plek voor deze objecten. Het maakt me ook blij voor de kunstenaar die deze waardering toekomt.'*

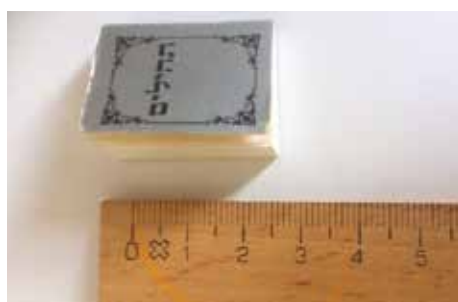
Sederschalen.

- Een wekker met Hebreeuwse cijfers van de heer Siebering uit Elburg. De wekker staat tentoongesteld in de vitrine aan de oostmuur van de tentoonstellingsruimte.

Wekker met Hebreeuwse cijfers.

- Een mezoeza van mevrouw Stoffelien Cool-Korporaal uit Wemeldinge, die zich, bij het ouder worden, afvraagt wat er met de mezoeza zal gebeuren na haar overlijden. Om te voorkomen dat de mezoeza 'verdwijnt' kwam ze na een bezoek aan Sjoel Elburg tot het idee dat dit een goede plek is om bewaring zeker te stellen.

- Een bijzonder klein (2,5 x 2 cm) Hebreeuws psalmenboekje van mevrouw Beijersbergen uit Elburg.

Klein psalmenboekje.

- Een boekwerk, inhoudende de vijf boeken van Mozes, geschreven in oud-Nederlands. Het boek zou volgens de toelichting van mevrouw J.G. van der Meer van Houtum-Vonhof uit Apeldoorn gebruikt zijn in de Sjoel van Elburg. Na de sluiting van de Elburger Sjoel in 1947 is het boek met de inventaris meegegaan naar de Sjoel van Winterswijk. De aannemer die daar de inventaris geplaatst heeft kreeg het boek als dank voor bewezen diensten. Lange tijd is het boek in bezit geweest van de broer van mevrouw Van der Meer van Houtum, die in Canada woont, maar in 1997 is het in haar bezit gekomen. Mevrouw Van der Meer van Houtum vindt dat het boek in de Sjoel van Elburg thuishoort en heeft het op 19 september 2019 overhandigd.

Afronding Verbouwing/uitbreiding

Nadat in 2018 de vernieuwde tentoonstellingsruimte en de uitbreiding feestelijk geopend en in gebruik genomen waren, wachtte nog één onderdeel op inrichting en opening: de vrouwengalerij. Op 18 mei was het zover: eerst werd in een officiële bijeenkomst afscheid genomen van mevrouw Bep de Waard-Ruijs en van de heren Tom Bergstra en Klaas van der Linde, en daarna werd de vrouwengalerij geopend door de heer Donald Janssen. Donald is, als ontwerper, vanaf 2006 nauw bij de inrichting van het museum betrokken. Hij heeft de ontwerpen (ruimtelijk en grafisch) gemaakt voor de inrichtingen uit 2008, 2012 en 2018. Ook over de inrichting van de vrouwengalerij heeft hij zijn advies uitgebracht. Omdat dit zijn laatste advieswerk voor de Sjoel was, was aan hem de eer om de vrouwengalerij officieel te openen.

In zijn openingstoespraak liet Janssen de gebeurtenissen van de afgelopen 12 jaar de revue passeren. Indrukwekkend wat er allemaal gebeurd is in deze jaren! Na deze toelichting kon de vrouwengalerij bezocht worden. Hier kunnen belangstellende bezoekers zich laten informeren over het joodse leven: van geboorte tot overlijden. Ook kan de begraafplaats hier virtueel bezocht worden.

Met de openstelling van de vrouwengalerij is het enorme project van uitbreiding en (her)inrichting afgerond. Het bestuur is allen die hier aan mee gewerkt hebben bijzonder erkentelijk. De vrijwilligers die hard meegewerkt hebben tijdens de verbouwing zijn in het jaarverslag 2018 in het zonnetje gezet. Nu is het tijd om dat te doen met de leden van de tentoonstellingscommissie (de dames Frederieke Jeletich, Bep de Waard, Frida Hengeveld en de heer Tom Bergstra), die met veel inzet en deskundigheid het museum vorm hebben gegeven: van harte bedankt!

Bergstra ontvangt een fotoboek '10 jaar Tom Bergstra en de Sjoel'.

Bep de Waard-Ruijs (links) en Klaas van der Linde (rechts) ontvangen een foto van het poortje.

Het past om op deze plaats ook de heer rabbijn drs. Edward van Voolen van het Abraham Geiger Kolleg van de Universität Potsdam te bedanken. In zijn rol als adviseur heeft hij bij het ontwikkelen van het concept voor de nieuwe vaste opstelling, het adviseren over objecten, bruiklenen en het schrijven en redigeren van teksten zijn deskundige bijdrage geleverd.

Gastvrij museum

In het verslagjaar werd de Sjoel bezocht door 13.000 bezoekers. In dit aantal zijn ook de leerlingen van de scholen die het educatieprogramma volgen opgenomen (+ 1000), evenals de personen die, in groepsverband onder leiding van één van onze gidsen, deelnamen aan een wandeling door joods Elburg (+ 700).

Naast de bezoekers voor de vaste tentoonstelling en de wisseltentoonstellingen, mocht de Sjoel nog diverse andere gasten verwelkomen.

ChristenUnie Gelderland op bezoek.

- Op 7 maart bezocht een delegatie van de ChristenUnie van de Provinciale Staten van Gelderland het museum. Dit gebeurde in het kader van een verkiezingstournee.
- In januari was een groep predikanten uit Egypte in ons land voor een oriëntatie op het kerkelijk leven in Nederland. Een aantal bezocht de hervormde gemeente van Nunspeet en maakten een uitstapje naar de Sjoel. Onbekend met de relatie jodendom-christendom en het joodse leven lieten ze zich uitgebreid informeren.
- Op 17 juni 2019 bezocht de heer David Löwenberg de Sjoel, samen met zijn dochter en in gezelschap van Helma Coolman. David Löwenberg is een zoon van holocaustoverlevende Willy Löwenberg uit Borculo. Hij is nauw betrokken bij de stichting Synagoge Borculo. Löwenberg vond de aanwezigheid van een grote groep scholieren stimulerend; hij hecht zeer aan educatie voor jongeren. Ook de joodse begraafplaats werd bezocht. Löwenberg was zeer onder de indruk van ons museum en het feit dat dit alles door vrijwilligers wordt gerund. Van alle musea, gerund door vrijwilligers, die hij heeft bezocht staat voor hem de Sjoel bovenaan!
- Tijdens de expositie Sjier Hasjiriem gaf Jackie Howard driemaal een workshop en hield Feiko Hajonides twee kunstgesprekken. Bijna 100 belangstellenden namen hieraan deel.

De opname voor 'Met hart en ziel'.

- Op 10 september werden in de tentoonstellingsruimte opnames gemaakt voor het tv-programma 'Met hart en ziel' (KRO-NCRV). Dominee Ad van Nieuwpoort vertelde over de overeenkomst tussen de Tenach en de Bijbel. De opname werd uitgezonden op 26 september 2019 in het kader van de Israëlzondag.
- De nieuwe ambassadeur van Israël in Nederland, Naor Gilon, bezocht ons museum op 24 september. Hij was in gezelschap van opperrabbin Benjamin Jacobs, rabbijn Mendel Cohen uit Oekraïne en hun echtgenoten. Rabbijn Cohen maakte van gelegenheid gebruik om een grote sjofar aan te schaffen uit onze museumwinkel. De heer Gilon was erg onder de indruk en benadrukte dat hij het museum nog eens zou komen bezoeken.

De nieuwe ambassadeur van Israël in Nederland, Naor Gilon (midden), op bezoek in Museum Sjoel Elburg.

- De kunstenaar van de expositie Minje – Sam Drukker – maakte veel belangstellenden nieuwsgierig naar zijn 'making of'. Bijna 100 deelnemers in drie bijeenkomsten luisterden geïnteresseerd naar de toelichting van de Amsterdamse kunstenaar.
- De organisatie The Spirit of Place organiseerde op 30 november een wandel- en muziektoer in Elburg. De deelnemers kregen de mogelijkheid de Sjoel te bezoeken, waarvan ongeveer 120 wandelaars gebruikmaakten.
- Op 31 juli 2019 werd, zoals elk jaar, Elburg en de Sjoel bezocht door een grote groep studenten en leerkrachten uit de Verenigde Staten onder leiding van Maud Dahme-Peper (Amersfoort 1936). Het laatste

half jaar van de Tweede Wereldoorlog zat Maud Dahme met haar zusje ondergedoken in Elburg op het adres Beekstraat 3. Elk jaar weet zij weer middelen los te krijgen om een reis langs Sjoa-plaatsen in Polen en Nederland voor een dergelijke groep te organiseren. En elk jaar worden dan Amersfoort, Vierhouten en Elburg bezocht. Nadat de deelnemers kennisgemaakt hadden met Nederlandse pannenkoeken (in restaurant De Haas) bezocht de groep museum Sjoel Elburg. Bij die gelegenheid overhandigde Maud Dahme \$ 500,00 als gift voor het museum, één deelnemer deed daar nog \$ 20,00 bij. Aansluitend werd de groep nog door Elburg rondgeleid door Huib Kuiper.

Overige activiteiten

- **Vestingval:** In de dagen rondom Hemelvaartsdag werd in de stad Elburg het Vestingval georganiseerd. In de buitenvitrine van de Sjoel konden deelnemers een kunstwerk bewonderen en in de ontvangsthal van het museum hing werk van Sam Drukker, de exposant die later in het jaar zou exposeren in de Sjoel.
- **Kinderpuzzeltocht:** Op 9 en 16 augustus organiseerden de musea uit de stad Elburg een kinderpuzzeltocht langs de musea. Dit was een activiteit om kinderen bekend te maken met musea en te stimuleren een museum te bezoeken. Bij de start kregen ze een opdracht mee en een product waarmee ze het volgende museum op moesten sporen; 35 kinderen namen deel.

Ten slotte

Stilstand is achteruitgang: de indruk bestaat niet dat daar in het afgelopen jaar sprake van was. Hoewel de organisatorische en praktische druk (gelukkig) wel minder was dan in 2018, waren er op diverse terreinen meer dan voldoende activiteiten om inslapen te voorkomen.

Activiteitenverslag 2019

Werkgroep communicatie/pr

Steeds meer groeit de noodzaak om 'aan de weg te timmeren'. Om een gezonde basis voor de exploitatie van het museum te houden moet het bezoekersaantal groeien. Door het nieuwe bestuurslid Marie Verheij – goed ingevoerd in het medialandschap – werd veelvuldig bekendheid gegeven aan activiteiten en tentoonstellingen op de verschillende kanalen van de sociale media en middels publiciteit in dag- en andere bladen. Onder meer in de Telegraaf, het Reformatorisch Dagblad, de Stentor, het omroepblad Visie en in lokale kranten werd geadverteerd en/of een artikel over de Sjoel geplaatst. Bij een aantal evenementen, onder andere bij het bezoek van de ambassadeur van Israël, was de pers ruim vertegenwoordigd. Bekendheid ontstaat ook door voor opening van nieuwe exposities gasten uit te nodigen. Naar een groot aantal recreatiebedrijven in de regio worden flyers verstuurd van de Sjoel en van nieuwe exposities.

In de commissie communicatie/pr werd nagedacht over de vraag wie onze bezoekers zijn en op welke effectieve manier we potentiële bezoekers kunnen bereiken. Ook aan de website – beheerd door vrijwilliger David Evertsen – werd de nodige aandacht gegeven, door regelmatig het nieuws te verversen en verbeteringen aan de brengen waardoor bezoekers van de website snel kunnen vinden waar ze naar op zoek zijn. Gezocht wordt naar de mogelijkheden voor het uitzetten van een nieuwsbrief.

Werkgroep beheer en onderhoud

Beheer

In 2019 bestond de werkgroep beheer en onderhoud uit de volgende personen: de heren Aleid Hulst, Martijn Hulst, Zwier Riezebos, Berend Schoonhoven, Reijer Spaan en Herman Spek met als reservebeheerders David Evertsen en Jetse Kuipers. De heer Willem Rutten, plaatsvervangend penningmeester van SMSE, fungeert sinds medio 2017 als voorzitter van de werkgroep. Willem Rutten maakte de roosters, Reijer Spaan verzorgde de inkoop van schoonmaakmiddelen en dergelijke. Mevrouw Marry van de Poll regelde de inkoop voor de keuken. De beheerders ontvangen een belastingvrije vergoeding van max. € 1.700,- per jaar.

Groot onderhoud

In september 2018 bracht Monumentenwacht Gelderland haar tweejaarlijkse inspectierapport uit. Het rapport bevatte een lange lijst met aanbevolen werkzaamheden. Urgent zijn aanbevelingen voor onderhoud aan schilderwerk, dakgoten en voegwerk. De ad-hocwerkgroep, die zich in het bijzonder bezighoudt met het groot onderhoud, zoals geadviseerd door Monumentenwacht Gelderland, bestaat uit de heren Willem Rutten (plaatsvervangend penningmeester), Maarten Clement (bestuurslid) en Reijer Spaan. Adviseur van de werkgroep is de heer Gerrit-Jan Prins. De ad-hocwerkgroep vergaderde in het verslagjaar vijf keer. Enige kleine reparaties werden in eigen beheer uitgevoerd. Omdat voor het wegwerken van het achterstallig groot onderhoud (schilderwerk, dakgoten en voegwerk) op hoogte moet worden gewerkt was de conclusie dat het aanbrengen van steigers noodzakelijk zal zijn. Ook was de conclusie dat alle werkzaamheden het best in één grote beurt uitgevoerd zouden kunnen worden. In maart 2019 werd instandhoudingssubsidie aangevraagd bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. In augustus ontvingen wij bericht dat een subsidie werd verleend van € 15.273,-. Dit bedrag wordt in zes jaarlijkse termijnen uitgekeerd, te beginnen in februari 2020. Het wegwerken van het achterstallig onderhoud is op korte termijn noodzakelijk. Om de kosten van het wegwerken van het achterstallig onderhoud te financieren zal er in 2020 naar financiering gezocht worden.

Werkgroep wisseltentoonstellingen

De werkgroep bestaat gedurende het verslagjaar uit de dames Cathy Leijs en Frederieke Jeletich (projectleiders) en Bep de Waard-Ruijs en Frida Hengeveld en de heer Tom Bergstra. Medio 2019 is mevrouw Rianne van Mourik-Wubs lid geworden van de werkgroep. De werkgroep werd geadviseerd door de heer Edward van Voolen.

In 2019 zijn de volgende wisseltentoonstellingen gerealiseerd:

- **SCHILDERSTUKJES VAN SAL MEIJER 11 januari tot 4 mei 2019**

Sal Meijer is in 1877 geboren in de Amsterdamse jodenbuurt. Op dertienjarige leeftijd wordt hij, net als zijn beide ouders, diamantbewerker. Tekenen en schilderen zijn echter zijn grote passie. Op zijn zesendertigste besluit hij de diamantwereld vaarwel te zeggen en zich geheel aan het kunstenaarschap te wijden.

Begin jaren dertig verhuist hij met zijn vrouw, zes katten en schildersezels naar Blaricum. Sal Meijer sluit vriendschap met de uit Elburg afkomstige joodse kunsthandelaar Aäron Vecht (1886-1965). Deze koopt regelmatig werk van hem aan en toont dat in zijn Kunstzaal aan het Rokin in Amsterdam.

Ook neemt hij Sal mee naar Elburg om karakteristieke plekjes te schilderen. Sal Meijers werk geniet nog steeds grote populariteit, ook onder particuliere verzamelaars. Een aantal van hen heeft voor deze tentoonstelling schilderijen en etsen beschikbaar gesteld. Bij de tentoonstelling is een film gemaakt waarin Felix Beekman – zijn oma was een zus van Sal Meijer – een beeld schetst van het leven van de kunstenaar. Een kijkwijzer – eveneens speciaal voor deze expositie gemaakt – belichtte aan de hand van 40 tentoongestelde werken het kunstenaarschap van Sal Meijer.

- **Sjier Hasjiriem 11 mei tot en met 14 september 2019**

Op deze tentoonstelling was werk te zien van textielkunstenaar Jackie Howard (1957) en beeldhouwer Feico Hajonides (1959). Beiden hebben vanuit hun persoonlijke beleving het bijbelboek Hooglied verbeeld. De luchtige vezels van de doeken en het stoere, aardse brons van de beelden vulden elkaar wonderwel aan.

Kunstgesprekken Feico Hajonides

Op zaterdag 8 juni, 13 juli en 10 augustus 2019 was beeldhouwer Feico Hajonides van 12.00 tot 14.00 uur in de expositieruimte aanwezig om te vertellen over zijn visie op het Hooglied en uitleg te geven over het ontstaan van zijn beelden.

Workshops Jackie Howard

Op woensdag 3 juli en 10 juli 2019 verzorgde Jackie Howard van 14.00 tot 16.30 uur een workshop in het museum. De deelnemers gingen zelf aan de slag met materialen die kenmerkend zijn voor werk van Jackie, zoals polyestervlies, organza en gestempeld katoen. Zowel de tentoonstelling als de extra activiteiten waren zeer populair bij het publiek.

- **Minje van Sam Drukker, een eerbetoon aan overleving 20 september 2019 t/m 4 januari 2020**

Deze intieme en indringende tentoonstelling bestond uit tien geschilderde portretten van joodse mannen die de Tweede Wereldoorlog nog bewust hebben meegemaakt, en uit zestien getekende voorstudies in inkt op papier vervaardigd door de excellente schilder Sam Drukker (1957). Sam Drukker heeft de mannen in 2012 in de schilderijen bijeengebracht en daarmee een verdwijnende generatie nog net op tijd vastgelegd. Met de Jiddische titel Minje (minyán in het Hebreeuws) verwijst Sam Drukker naar het minimumaantal van tien joodse mannen dat nodig is voor een joodse gebedsdienst. Het staat symbool voor een gemeenschap, die bij vreugde en verdriet samenkomt en elkaar steunt. Sam Drukkers Minje laat zien hoe belangrijk het is bij een gemeenschap te horen. Zijn portrettenserie is daarmee een eerbetoon aan de joodse traditie en aan 'overleven'.

Tijdens de looptijd van de tentoonstelling verzorgde Sam Drukker driemaal een lezing, twee daarvan waren uitverkocht.

Hoewel het niet altijd tot uitdrukking komt in de aantallen bezoekers, worden onze exposities enorm gewaardeerd. De reacties in ons gastenboek getuigen daarvan. Niet alleen vanwege het hoge niveau van de kunst, maar ook omdat met onze exposities nadrukkelijk een bijdrage geleverd wordt aan het in stand houden van de kennis van het joodse leven van Elburg en Nederland en het herinneren van de vernietiging van joodse medebewoners van ons land in het algemeen en van Elburg in het bijzonder.

Dat het gepresenteerde werk soms minutieus bestudeerd wordt blijkt uit de vraag van een bezoeker van de expositie van Sal Meijer naar aanleiding van het werk 'Rabbin in gebed': Bidt een rabbijn met gesloten of met geopende ogen? Het was niet helemaal duidelijk via het schilderij, maar rabbijn Van Voolen gaf het deskundige antwoord.

Werkgroep educatie

Samenstelling werkgroep per 31-12-2019:

Marijke Weterholt (secretaris), Jetse Kuipers, Mirjam van der Span, Teun Breen, Theo van Ledden, Bert Rodenburg (voorzitter).

Mutaties werkgroep:

De samenstelling van de werkgroep educatie is voor 2019 onveranderd gebleven ten opzichte van 2018. Toch is uitbreiding daarvan gewenst. Dit temeer omdat Marijke Weterholt na haar lange staat van dienst te kennen heeft gegeven dat ze eind schooljaar 2019-2020 haar werkzaamheden bij ons anders wil gaan invullen. Dit confronteert de werkgroep met haar personele kwetsbaarheid. Hierover is het bestuur geïnformeerd en gevraagd binnen haar mogelijkheden hier ook aandacht aan te besteden.

Schoolbezoeken:

In het vernieuwde Museum Sjoel hebben we als werkgroep in totaal 882 leerlingen plus begeleiding mogen ontvangen en rondleiden; dit als volgt onderverdeeld:

Vanuit het basisonderwijs: 449 leerlingen, afkomstig van twaalf scholen, te weten: De Schakel - Dronten, De Borchstee, de Van Kinsbergenschool en de Wildemaet - Elburg, De CBS Prins Willem Alexander - Oostendorp, De Regenboog en de Looschool - Oldebroek, Ds. E. du Marchie van Voorthuysenschool - Urk, De Schaapskooi - Wezep, De Regenboog - Wilsum, HBS "Ichthus" - IJsselmuiden, Het Saffier - Zwolle. Voor het basisonderwijs een toename van ruim 61 procent ten opzichte van 2018. Een klein gedeelte van deze score is toe te schrijven aan een toename van het aantal basisscholen die ons hebben bezocht.

Vanuit het voortgezet onderwijs: 451 leerlingen van vier schoolgemeenschappen, te weten:

Het Oostenlicht - Elburg, Groevenbeek vmbo - Ermelo. De Heertganck - Heerde, Pieter Zandt Scholengemeenschap - Kampen, Urk en Staphorst. Hier zien we een lichte daling (circa 13 procent) in het aantal leerlingen ten opzichte van 2018, terwijl het aantal scholen binnen het VO voorzichtig toenam. Dat laatste stemt ons positief.

Over heel 2019 maakten in totaal via de scholen 900 leerlingen kennis met de boodschap van Museum Sjoel Elburg; dit is, benevens hun begeleiding, een mooi aantal.

Materiaal:

In het kader van de Erfgoedleerlijn is nieuw materiaal beschikbaar voor leerlingen van basisscholen. Voor individuele kinderen in de basisschoolleeftijd is een puzzel beschikbaar. Vanwege de vernieuwing van ons museum zijn, zowel voor het basis- als voor het voortgezet onderwijs, de lesbladen aangepast. De ontwikkeling van geschikt materiaal voor het catecheseonderwijs van de kerken houdt onze aandacht.

Middelen:

De in 2018 geconstateerde toenemende belangstelling vanuit scholen zet door. Voor presentaties op locatie is een tweede 'koffer met inhoud' beschikbaar gekomen. De gewenste vervanging van de computer voor de presentatieruimte laat helaas nog op zich wachten.

Evaluatie:

De uitbreiding/vernieuwing van ons Museum Sjoel Elburg geeft ons als werkgroep een uitstekende mogelijkheid de boodschap van het joodse volk, hun leven en lijden, onder de aandacht van onze medemens te brengen. Hier kan niet vroeg genoeg mee worden begonnen. Gesteld mag worden dat de educatieve waarde van ons museum door de meeste basisscholen in de gemeente Elburg jaarlijks op waarde wordt geschat (deelname groep 8 aan de Erfgoedleerlijn). De belangstelling vanuit het voortgezet onderwijs

neemt gelukkig ook toe. Echter, gesteld mag worden dat de boodschap van ons museum toch beslist onder alle kinderen en jongeren binnen onze gemeente gebracht behoort te worden. Wij zien er naar uit dat dit erkend en dus realiteit wordt; zowel vanuit het basis- als vanuit het voortgezet onderwijs. In beide sectoren is nog steeds verbetering mogelijk.

Werkgroep museumwinkel:

De werkgroep bestond in het verslagjaar uit vijf leden, te weten de heren B. van Eerde (SMSE), W. Rutten, voorzitter (SMSE), P. Wastenecker (SVMSE) en vrijwilligers mevrouw M. van de Poll, mevrouw G. van Broekhuijsen en de heer D. Evertsen. Het museum heeft een ruime keus aan ansichtkaarten. Verder verkoopt het museum onder andere posters, boeken, Israëliische wijnen en kleine cadeautjes, zoals vingerhoedjes en koelkastmagneten. Bij alle drie tentoonstellingen die in 2019 plaatsvonden, werd het assortiment bij de tentoonstellingen tijdelijk uitgebreid met één of meer artikelen (kaarten, boeken en dergelijke). Dit gebeurt in overleg met de werkgroep tentoonstellingen. Tijdens lezingen, georganiseerd door de Vrienden van Museum Sjoel Elburg was de werkgroep met een boekentafel aanwezig. Er werd in het verslagjaar een mooi positief resultaat geboekt. Er werd in 2019 twee keer vergaderd. Op de laatste dag van het jaar werd de voorraad geïnventariseerd.

Vrienden Museum Sjoel Elburg

Bestuursverslag Stichting Vrienden Museum Sjoel Elburg

Samenstelling bestuur

Voorzitter:	C.J. van den Boogert
Secretaris:	H. de Jonge
Penningmeester:	mevrouw R. van Mourik-Wubs
Lid:	H. Kuiper, coördinatie/organisatie cursussen
Lid:	R. van de Poll, plaatsvervangend voorzitter, coördinatie suppoosten
Lid:	mevrouw E.C. Rozendaal-van Belle, redactie Sjofar
Lid:	mevrouw G. Visser-van Lente, coördinatie Open Joodse Huizen
Lid:	P. Wastenecker, coördinatie/organisatie cursussen

Voorwoord

Voor u ligt het bestuurlijk jaarverslag van de Stichting Vrienden Museum Sjoel Elburg over 2019. Graag informeren wij u over de activiteiten die wij in het achterliggende jaar hebben ondernomen. Met als leidend thema hoe wij onze bijdrage aan de missie van het museum op toekomstbestendige wijze gestalte kunnen geven. In dit verslagjaar mochten we vele duizenden bezoekers verwelkomen, schoolklassen ontvangen en groepen rondleiden.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2019 acht keer. Op de agenda stonden onder meer de volgende onderwerpen.

• **Bijeenkomst met leden van de Club van 100**

De ontvangstruimte in de Sjoel vulde zich donderdagmiddag 21 februari met een grote groep mensen die als lid van de Club van 100 Museum Sjoel Elburg ondersteunen. Zo'n 40 mensen hadden gehoor gegeven aan de uitnodiging om elkaar weer eens te ontmoeten en bijgepraat te worden over het wel en wee van ons museum. Er werd stilgestaan bij de vernieuwde inrichting van de vaste tentoonstellingsruimte. Met een financiële bijdrage van de Vrienden zijn drie vitrinekasten gerealiseerd. Mevrouw Bep de Waard, lid van de tentoonstellingscommissie, leidde de belangstellenden rond door het vernieuwde museum. Toen het moment van vertrek aanbrak was iedereen ervan overtuigd dat alle leden van de Club die niet aanwezig waren, heel wat gemist hadden.

• **Vorbereiding 75 jaar Veluwe Remembers 2020**

In het kader van dit project is door het Vriendenbestuur gekozen voor een drietal activiteiten.

1. Zo zal journalist en auteur Jan Brokken op 5 maart 2020 een lezing verzorgen, gebaseerd op zijn boek 'De Rechtvaardigen'. Dat vertelt het verhaal over Jan Zwartendijk de Nederlandse consul in Kaunas (Litouwen) die een manier vindt om een paar duizend Joodse vluchtelingen het leven te redden.
2. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij een tentoonstelling rond het werk van vermoorde Joodse kunstenaars, organiseren wij op 23 april 2020 een concert waar het Leo Smit Ensemble medewerking aan verleent. Het ensemble voert werk uit van joodse componisten die tijdens de Tweede Wereldoorlog werden vervolgd en van wie velen de oorlog niet overleefden. Tijdens het concert wordt ook stilgestaan bij het levensverhaal van de componisten. De tentoonstelling is een initiatief van het Stichtingsbestuur van ons museum.
3. Ook zal in 2020 (2 mei 2020) opnieuw het evenement Open Joodse Huizen worden georganiseerd. In dit herdenkingsjaar zal het thema zijn Bevrijding en Terugkeer. Voor zover mogelijk zal de aandacht uitgaan naar joodse inwoners van Elburg en joodse onderduikkinderen in Elburg die de verschrikkingen van de Holocaust hebben overleefd.

• **Programma Vriendenbezoekdag in Elburg op 13 april**

Als Stichting Vrienden zijn wij lid van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea. Daartoe behoort sinds dit jaar een vriendenuitwisseling om de leden van de museumvriendenorganisaties te boeien en te binden. Op 13 april mochten wij (bestuurs)leden van verschillende musea in de Sjoel verwelkomen. De bezoekers werden onder het genot van een kopje koffie bijgepraat over het ontstaan van het museum met alles wat daaromheen heeft gespeeld. Daarnaast was er gelegenheid bestuurlijke ervaringen uit te wisselen én van elkaar te leren. Aansluitend was er een wandeling langs de huizen en onderduikadressen van Elburger joden. De reacties op deze bijeenkomst waren zeer positief. 'Het doet goed om te ervaren, hoeveel passie jullie museum omringt en hoe krachtig en professioneel jullie het museum hebben vorm gegeven. Dank voor deze mooie dag.'

• **Bezoek David Löwenberg aan Museum Sjoel Elburg**

Het is 1936 als vanuit Duitsland Willy Löwenberg, een negenjarige jongen, met zijn familie in Borculo komt wonen. Een gelukkige periode tot hij in 1942 wordt weggevoerd. Willy overleeft de vernietigingskampen en emigreert na de oorlog naar de Verenigde Staten. Daar vertelt hij zijn verhaal aan jonge mensen, in de hoop dat zij zich bewust worden van hun vrijheid. Op 17 juni bracht de zoon van Willy Löwenberg, David, een bezoek aan ons museum. Het was een bijzondere ontmoeting. Hij verbleef ruim een uur in de Sjoel. Daarna werd de joodse begraafplaats bezocht. Een ontroerend moment. De heer Löwenberg vertelde na afloop dat hij onder de indruk was van de inrichting van ons museum, dat met de inzet van zoveel vrijwilligers draaiende wordt gehouden.

Gezamenlijke vergaderingen met het Stichtingsbestuur

De vergaderingen met het Stichtingsbestuur vonden plaats op 7 april en 26 oktober.

Overige activiteiten

Onder de verantwoordelijkheid van het Vriendenbestuur zijn voorts tal van zaken uitgevoerd. Daarbij valt te denken aan het inzetten van vrijwilligers/suppoosten, het regelen en uitvoeren van stadswandelingen, het inhoudelijk voorbereiden en organiseren van lezingen, de voortgang van cursussen en de uitgave van de nieuwsbrief. En niet te vergeten het werven van nieuwe donateurs.

Donateurs en leden Club van 100

Het werven van donateurs en leden van de Club van 100 is voor ons museum van groot belang. De financiële inkomsten stellen ons in staat het Stichtingsbestuur (ook) in financiële zin te ondersteunen bij de ontwikkeling van activiteiten en projecten. Eén van onze vrijwilligers, mevrouw Marry van de Poll, is daarbij een onmisbare schakel.

Aan het eind van dit verslagjaar werden wij financieel gesteund door 357(344) donateurs en 85(80) leden van de Club van 100. Trouwe financiële ondersteuners met wie wij blij zijn. Alle Vrienden ontvingen aan het eind van het jaar een brief waarin wij hen hebben bedankt voor hun betrokkenheid bij ons museum.

Medewerkers/vrijwilligers

De suppoosten en beheerders van Museum Sjoel Elburg zijn de vrijwilligers die het mogelijk maken dat het museum het gehele jaar van dinsdag tot en met zaterdag opengesteld kan worden voor het publiek. Aan het eind van het verslagjaar stonden drieënzestig vrijwilligers ingeschreven als suppoost. Zij doen dienst als gastvrouw en gastheer voor de bezoekers. De beheerders verrichten de werkzaamheden die te maken hebben met het schoonmaken van de gebouwen en zij dragen zorg voor de dagelijkse opening en sluiting. In totaal zijn er 89 vrijwilligers actief betrokken bij ons museum.

Op maandag 9 december vond in restaurant De Haas de 'eindejaarsbijeenkomst' plaats. De aanwezige vrijwilligers werden onder meer bijgepraat over de activiteiten die in het kader van 'Veluwe Remembers' door ons museum worden georganiseerd. Als blijk van waardering en als dank voor de belangloze inzet lag voor iedereen een presentje klaar. Het was goed elkaar te ontmoeten.

Groepswandelingen door joods Elburg

Wij bieden de mogelijkheid om ons museum met een groep te bezoeken en aansluitend of vooraf onder leiding van een deskundige gids een wandeling door joods Elburg te maken. Onderdelen van de wandeling zijn bijvoorbeeld de joodse begraafplaats, de woning van de laatste rabbijn, diverse historische panden waar Elburger joden hebben gewoond en gewerkt en onderduikadressen uit de oorlog. De grootte van de groepen varieert van minimaal 8 tot maximaal 25 deelnemers.

In het verslagjaar zijn er 49 groepen geweest die onder leiding van een gids de rondwandeling hebben gemaakt. Met name de maand mei was populair met 13 groepen. De coördinatie van deze activiteit is in de vertrouwde handen van mevrouw Anke van der Velde.

Lezingen

Op donderdag 7 maart verzorgde Helma Coolman een lezing over de geschiedenis van een concentratiekamp in Warschau. Helma Coolman is journalist en zij publiceert regelmatig over de Tweede Wereldoorlog en de gevolgen ervan. Haar lezing was gebaseerd op het boek 'In het puin van het getto', dat zij samen met Pauline Broekema geschreven heeft. Daarin wordt het dagelijks leven in het onbekende concentratiekamp beschreven. Het kamp werd na de vernietiging van het getto in 1943 opgericht. Mevrouw Coolman heeft nog steeds contact met overlevenden en nabestaanden en vertelde wat deze mensen ervan ondervinden, tot op de dag van vandaag. Haar verhaal werd afgewisseld met filmfragmenten.

Op woensdag 2 mei was journalist en auteur Niek van der Oord (opnieuw) in ons midden. Hij kon wederom op veel belangstelling rekenen. De rode draad in zijn lezing, met als titel 'Het mankeert ons aan een goed adres', was het levensverhaal van zijn moeder Jenny Stern. Zij wist als een van de weinigen uit Kamp Westerbork te ontsnappen. Haar ouders en jongste zusje Leny werden op transport gesteld naar vernietigingskamp Sobibor waar zij drie dagen later werden vergast. Speciaal voor vaders 50e verjaardag laten de zusjes Jenny en Leny zich in het kamp voor de barak op de foto zetten. Leny is zeven jaar jong als zij in Sobibor wordt vergast. Speciaal voor vaders 50e verjaardag laten de zusjes Jenny en Leny zich in het kamp voor de barak op de foto zetten. Leny is zeven jaar jong als zij in Sobibor wordt vergast. Jenny overleefde de oorlog dankzij zeven onderduikadressen. Een indrukwekkend relaas dat diepe indruk maakte op de aanwezigen. Een documentaire maakt deel uit van zijn aangrijpende lezing.

Op donderdag 14 november tekende Kees van den Boogert voor een lezing met als titel: 'De plaats van de verzoening binnen het Jodendom'. De onderhoudende lezing trok een bescheiden aantal bezoekers.

Cursussen

In het voorjaar volgden vijf cursisten de afsluitende module 8 van de cursus Hebreeuws. In dezelfde periode volgden zes cursisten module 2 van deze vierjarige opleiding. In september ging module 3 van start. Daarnaast werd dit voorjaar een nieuwe cursus aangeboden met als doel meer inzicht te bieden in de Hebreeuwse Bijbel. In zes lesavonden komen onderwerpen als schrijvers, boekvormen, tekstvormen, geschiedenis, totstandkoming en vertaaldilemma's aan bod. De cursus telde 16 deelnemers. Docente van deze cursussen is mevrouw dr. Annechien Sneller-Vrolijk.

Kees van den Boogert, voorzitter van het Vriendenbestuur, stond weer garant voor een mooie cursus, met als onderwerp 'Messiasverwachting in het Jodendom'. Het geloof in de komst van de Messias is een grondgedachte in het joodse denken. Men gelooft in schepping en voltooiing. In dat proces van voltooiing speelt de Messiasverwachting tot op de dag van vandaag een fundamentele rol. De cursus, die drie lesavonden telt, werd in het najaar van 2018 eenmaal eerder georganiseerd. De belangstelling voor deze cursus werd bevestigd door de 20 belangstellenden die in februari van dit verslagjaar de cursus volgden. In het najaar verzorgde Kees van den Boogert voor 16 deelnemers een cursus over 'De functie van de Talmoed ten opzichte van de Tenach / of wel de verhouding tussen schriftelijke en mondelinge traditie'.

Sjofar

De Sjofar onder redactie van Esther Rozendaal-van Belle is een van de communicatiemiddelen met onze achterban. Om onze zichtbaarheid te vergroten wordt de Sjofar dit jaar, vooralsnog bij wijze van proef, drie keer uitgegeven. Daarbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de opening van tijdelijke tentoonstellingen en lezingen.

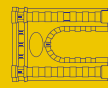
Ten slotte

Wij zijn dankbaar voor de onderlinge verbondenheid die wij rond Museum Sjoel Elburg mogen ervaren. Dankzij alle betrokkenen zijn wij in staat om het verhaal van het Joodse leven in Elburg en de 'provincie' te vertellen. En wij hopen dat ook in de toekomst te mogen blijven doen.

Bijlage

Doel van de Stichting Vrienden Museum Sjoel Elburg

De Stichting Vrienden heeft ten doel: het verlenen van steun, in de meest uitgebreide zin des woords, aan de Stichting Museum Sjoel Elburg en aan het museaal gebruik van het museum. De Stichting Vrienden spant zich in om dit doel te verwezenlijken door: a. het verrichten van sponsoractiviteiten; b. het werven van donateurs; c. het geven van adviezen aan het bestuur van de Stichting Museum Sjoel Elburg; d. het bevorderen van vrijwilligerswerk; e. het verzorgen van publicaties; f. het organiseren van (studie)bijeenkomsten en cursussen; g. het verwerven en ter beschikking stellen van voorwerpen voor de verzameling van de Stichting Museum Sjoel Elburg dan wel het ter beschikking stellen van gelden daarvoor, alsmede alle overige wettige middelen die het bestuur voor het bereiken van de doelstelling dienstig acht, of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Bestuursverslag Stichting Museum Sjoel Elburg 2019

Bestuursverslag Stichting Vrienden Museum Sjoel Elburg 2019

Activiteitenverslag 2019

